

Seminarium i Almedalen - Hur ska kommunerna upphandla vuxenutbildning utan LOU?

ViS styrelseledamot Elisabeth Andreasson inledde med att på ett förtjänstfullt sätt sammanfatta vad utredningen Entreprenad, fjärrundervisning och distansundervisning kommit fram till när det gäller upphandling (läs utredningen här, se kapitel 10 <http://www.regeringen.se/49c4a3/contentassets/e38a4efecaf241d28158507da73f33d0/entreprenad-fjarrundervisning-och-distansundervisning-sou-201744.pdf>). Sammanfattningsvis konstaterar man i utredningen att kommunal vuxenutbildning kan betraktas som en icke-ekonomisk tjänst av allmänt intresse och därför inte omfattas av LOU. I ljuset av denna slutsats ställdes frågan hur kommuner då skall hantera upphandling av vuxenutbildning. Josefin Malmqvist kommunalråd (M) i Sundbyberg och Jonas Attenius kommunalråd (S) var inbjudna för att reflektera kring denna fråga. Båda välkomnar möjligheten till förändring. Man har upplevt svårigheter med långa ledtider och administrativa kostnader. I en omvärld med hög förändringstakt ser man också ökade möjligheter till flexibla anpassningar.

Jonas berättade om hur Göteborg just nu förbereder en upphandling enligt LOU där avtal ska tecknas från och med 1 juli nästa år. Parallellt med detta kommer man att följa vad som händer i kölvattnet av utredningen. Han såg stora möjligheter kring att istället för att vara låst till ett avtal under ett antal år kunna förändra och förhandla inom ramen för löpande avtal utifrån omvärldsfaktorer och elevens bästa.

Josefin berättade att man i Sundbyberg redan lämnat LOU då en EU-dom gett möjlighet till att införa auktorisation. Än så länge har man genomfört detta för SFI och grundläggande utbildning, men man avser fortsätta med gymnasial vuxenutbildning så fort gällande avtal upphör. Josefin menade att befintliga avtal i Sundbyberg i vissa fall haft för låga priser; det har i princip varit omöjligt att leverera en god kvalitet. Inom ramen för auktorisationsförfarandet har man höjt priset för att kunna ge förutsättningar för kvalitet, en kvalitet som ska garanteras genom att kommunen ställer upp vassa och uppföljningsbara kvalitetskriterier. Alla utbildningsanordnare som kan visa att de uppfyller kvalitetskriterierna får etablera sig i kommunen. Även den kommunala egenregin kan auktorisera sig. Man avser att samverka med andra kommuner i syfte att effektivisera kvalitetsuppföljningen. En annan viktig grund för att lyckas menade Josefin är att föra en kontinuerlig dialog med utbildningsanordnarna för att utveckla och förbättra systemet.

Utredningen rekommenderar regeringen, förutsatt att den delar slutsatsen om att LOU inte gäller, att ta fram föreskrifter till ett alternativ. I övrigt kom seminariet i stor utsträckning att handla om auktorisationsmodellen. Förutom de möjligheter som redan nämnts lyftes även möjliga problem och utmaningar med en sådan modell; Det finns en risk att det blir för många aktörer, vilket gör att onödigt mycket tid måste läggas på uppföljning. Det finns också utmaningar i mindre kommuner där underlaget kan bedömas som för litet, vilket kan få till följd att ingen anordnare vågar etablera sig på orten. Även rektorskapet och rektorns placering lyftes som en utmaning. Sundbyberg har idag valt att helt och hållet själva behålla rektorskapet, medan t ex Nacka med hjälp av betygsrätten valt en annan väg.

LOU eller inte LOU inom Vuxenutbildningen, det är frågan. Vad som händer inom området får framtiden utvisa. Seminariet visade emellertid med tydlighet att önskan om förändring är

stor hos såväl kommuner som utbildningsanordnare och att det redan idag finns alternativa möjligheter för de kommuner som tycker att auktorisationsmodellen passar deras behov.

Text: John-John Ernstsson, styrelseledamot i ViS